

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 27.1.2012
KOM(2012) 22 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE JA
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE**

Kauppa, kasvu ja kehitys

**Kauppa- ja investointipolitiikan räätälöinti apua eniten tarvitsevien maiden tarpeiden
mukaan**

{SEK(2012) 87 lopullinen}

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE

Kauppa, kasvu ja kehitys

Kauppa- ja investointipolitiikan räätälöinti apua eniten tarvitsevien maiden tarpeiden mukaan

1. TARKOITUS

Maailman taloudellinen toimintaympäristö on muuttunut dramaattisesti viime vuosikymmenen aikana, ja tällä on ollut huomattavia vaikutuksia kauppa-, investointi- ja kehityspolitiikkaan. Perinteisesti alhaiset tullit ja kansainvälisen kaupan uudelleenorganisointi globaalien toimitusketjujen mukaisesti keskittävät kauppapolitiikkaa yhä enemmän sääntelykysymyksiin ja muihin EU:n rajojen ulkopuolisiin kysymyksiin. Kehitysmaissa on tapahtunut suuria mullistuksia. Jotkin näistä maista, kuten Kiina, Intia tai Brasilia, ovat onnistuneet hyötymään avoimista ja yhä integroituneemmista maailmanmarkkinoista ja ovat nyt suurimpien ja kilpailukykyisimpien maailmantalouksien joukossa, kun taas muut tulevat edelleen jälkijunassa ja uhkaavat marginalisoitua yhä pahemmin. Erityisesti vähiten kehittyneillä mailla, pääasiassa Afrikassa, on edelleen monia vaikeuksia, ja ne ovat pahiten jäljessä vuosituhannen kehitystavoitteiden saavuttamisessa.

Tämän tuloksena ”kehitysmaiden” käsite ryhmänä on menettämässä merkitystään, ja kauppa-, investointi- ja kehityspolitiikkaa on räätälöitävä tämän huomioon ottamiseksi. Kehitysyhteistyötä koskevat kysymykset ja kaupan erityisasema kehityksen kannalta ovat kuitenkin edelleen keskeisiä. EU:lla on erityinen vastuu maailman suurimpana kauppamahtina, monien vähiten kehittyneiden maiden ja muiden alhaisen tulotason tai alemman keskitulotason maiden suurimpana kauppakumppanina sekä maailman suurimpana kehitysyhteistyöavun antajana (myös kauppaan liittyvien ohjelmien kautta).

Vuonna 2010 annetun tiedonannon ”Kauppa, kasvu ja maailmanpolitiikka”¹ jatkoksi tällä tiedonannolla päivitetään vuonna 2002 annettua kauppaa ja kehitystä koskevaa tiedonantoa² niin, että otetaan huomioon talouden realiteettien muuttuminen, tarkastellaan tapoja, joilla EU:n on hoitanut sitoumuksiaan, ja luonnostellaan, mihin suuntaan kehitykseen liittyvää EU:n kauppa- ja investointipolitiikkaa olisi vietävä seuraavan vuosikymmenen aikana. Tässä tiedonannossa vahvistetaan vuonna 2002 esitetyt keskeiset periaatteet mutta korostetaan, että kehitysmaat on yhä enenevässä määrin erotettava toisistaan, jotta voidaan keskittyä eniten avun tarpeessa oleviin sekä parantaa avustusvälineiden toimintatapaa. Siinä myös korostetaan, että kehitysmaakumppaneiden on toteutettava kansallisia uudistuksia ja että muiden kehittyneiden ja kehittymässä olevien maiden on vastattava EU:n aloitteisiin ja avattava markkinansa eniten avun tarpeessa oleville maille.

¹ ”Kauppa, kasvu ja maailmanpolitiikka – Kauppapolitiikka Eurooppa 2020 -strategian kulmakivenä”, KOM(2010) 612, 9.11.2010.

² ”Kauppapolitiikka ja kehitys – Kehitysmaiden auttaminen hyötymään kaupasta”, KOM(2002) 513, 18.9.2002.

Tässä tiedonannossa ehdotetaan konkreettisia tapoja vahvistaa synergiaa kauppaa- ja kehityspolitiikan välillä. Tehokas kauppapolitiikka on ratkaisevan tärkeä kasvun ja työllisyyden kohentaja Euroopassa ja sen ulkopuolella, ja sillä voidaan heijastaa EU:n arvoja ja etuja maailmassa. Se voi toimia myös voimakkaana kehityksen moottorina kehityspolitiikan johdonmukaisuutta koskevan EU:n politiikan mukaisesti.³ Tehokas kehityspolitiikka on olennaisen tärkeä pyrittäessä luomaan paremmat edellytykset kaupalle ja investoinneille kehitysmaissa sekä varmistamaan etujen yhdenvertainen jakautuminen köyhyyden poistamiseksi. Muutossuunnitelmaa koskevassa tiedonannossa⁴ luvataan suurempaa tukea liiketoimintaympäristön parantamiseksi, alueellisen integraation edistämiseksi ja maailmanmarkkinoiden tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi; näin pyritään edistämään osallistavaa kasvua ja kestäväää kehitystä. EU:ta ohjaavat kaikissa sen ulkoisissa toimita perusarvot, joille se perustuu, kuten ihmisoikeuksien noudattaminen ja edistäminen.⁵

2. MUUTTUVA MAAILMA

2.1. Mullistuva maailmantalous

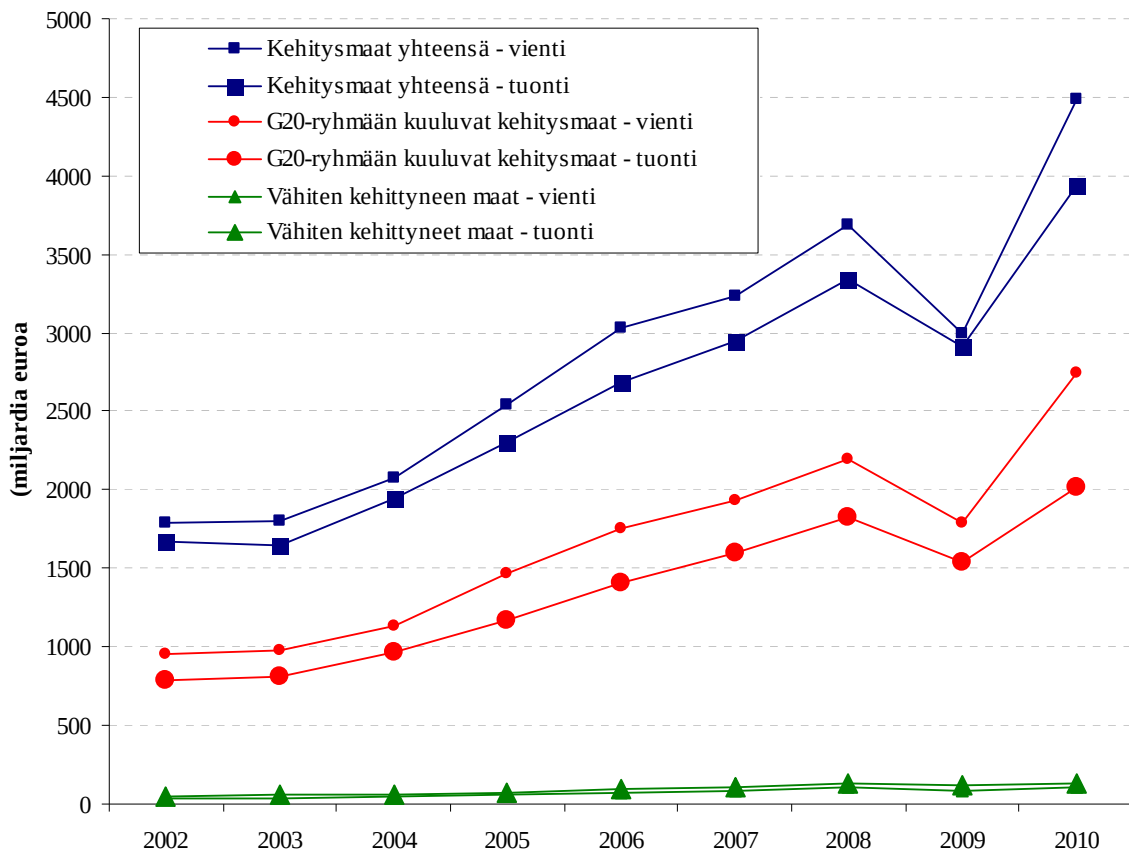
Maailmantalous on muuttumassa ennennäkemätöntä vauhtia. Monet maat ovat hyödyntäneet menestyksekkäästi avoimen kauppajärjestelmän potentiaalia edistääkseen perinteiseen perushyödykkeiden vientiin liittyvien tavaroiden ja palvelujen vientiään ja saadakseen etua BKT:n kestävästä kasvuvauhdista. Kiina on EU:n jälkeen maailman suurin viejä ja EU:n ja Yhdysvaltojen jälkeen maailman kolmanneksi suurin talous. Intia, Brasilia ja muut voimakkaasti kasvavat taloudet noudattavat samanlaista mallia. Ne ovat houkutelleet suoria ulkomaisia investointeja ja ovat nyt itse keskeisiä globaaleja investoijia. Voimakkaasti kasvavat taloudet ovat maailmantalouden kasvun kärjessä, ja ne tunnustetaan tärkeiksi taloudellisiksi ja poliittisiksi tekijöiksi kansainvälisesti. Ne ovat vahvistamassa läsnäoloaan köyhemmissä maissa ja yhteyksiään niiden kanssa. Ensimmäistä kertaa lähihistoriassa kehitysmaiden osuus yhteensä on yli puolet maailmankaupasta. Globaali talous- ja rahoituskriisi on kiihdyttänyt taloudellisen vallan siirtymistä kehittyneiltä mailta voimakkaasti kasvaville talouksille, joita pidetään nyt osana kriisin ratkaisua.

³ Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 208 artiklassa edellytetään, että EU ottaa huomioon kehitysyhteistyöpolitiikan tavoitteet toteuttaessaan muita sellaisia politiikkoja, jotka voivat vaikuttaa kehitysmaiin.

⁴ ”EU:n kehitysyhteistyöpolitiikan vaikutuksen lisääminen: muutossuunnitelma”, KOM(2011) 637, 13.10.2011.

⁵ ”Ihmisoikeudet ja demokratia keskeisenä osana EU:n ulkoisia toimia – kohti tehokkaampaa lähestymistapaa”, KOM(2011) 886, 12.12.2011.

Kehitysmaiden kaupan kehitys

Lähde: Kansainvälinen valuuttarahasto IMF.

Muutokset ovat auttaneet satoja miljoonia ihmisiä pois köyhyydestä, mutta kaikki kehitysmaat eivät ole saaneet tällaisia hyötyjä. Erityisesti vähiten kehittyneet maat ovat marginalisoituneet entisestään.⁶ Vaikka BKT ja kauppa ovat kasvaneet merkittävästi joissakin niistä, se on pääasiassa öljyn ja perushyödykkeiden viennin kasvun ansiota, eikä köyhyys ole vähentynyt mainittavasti. Monet vähiten kehittyneet maat ovat tulleet yhä riippuvaisemmiksi vain harvojen tuotteiden, etenkin perushyödykkeiden, viennistä.⁷ Jotkin vähiten kehittyneet maat, kuten Bangladesh ja Kambodža, ovat kuitenkin osoittaneet edistystä, joka perustuu niiden erikoistumiseen matalan teknologian tuotantoon, pääasiassa tekstiileihin. Jotkin muuta kuin öljyä/perushyödykkeitä vievät Afrikan maat ovat myös suoriutuneet hyvin viime vuosikymmenen aikana ja ovat jopa laajentaneet palveluitaan. Ruandan keskimääräinen vuotuinen viennin kasvu vuodesta 2001 on ollut 19 prosenttia, mikä on osittain tulosta ohjelmasta, jolla pyritään kannustamaan maataloustuotteiden, kuten kahvin, vientiä ja houkuttelemaan turisteja,; tähän liittyy vielä suuri talouskasvu ja inhimillisen kehityksen indikaattoreiden vakaa kohentuminen. Toinen esimerkki on Kap Verde, joka siirtyi vähiten kehittyneiden maiden luokasta alemman keskitulotason maiden tasolle vuonna 2007. Tämä on tulosta hyvästä makrotalouden hallinnosta, johon sisältyy vähittäinen kaupan avaaminen ja integroituminen maailmantalouteen.

⁶ Niiden yhteinen osuus maailman BKT:sta oli 0,6 % vuonna 2010 kun se vuonna 2000 oli 0,7 %.

⁷ Keskimäärin kolme vientituotetta muodostaa yli 75 % niiden kaikesta viennistä. Kahdeksassa vähiten kehittyneessä maassa tämä osuus on yli 95 %.

Vähiten kehittyneiden maiden ja voimakkaasti kehittyvien talouksien välillä olevien maiden tulokset vaihtelivat, etenkin kotimaisten uudistusten laajuuden ja maailmantalouteen integroitumisen osalta.

2.2. Kehitykseen liittyvä kauppa- ja investointipolitiikka

Ratkaisevana tekijänä menestyksekkäässä kasvu- ja kehitysstrategiassa on ollut avoimuus kaupankäynnissä. Mikään maa ei ole koskaan kyennyt pitämään yllä pitkän aikavälin kasvua integroitumatta maailmantalouteen. Pääsy ulkomaanmarkkinoille mahdollistaa suuremmat mittakaavaedut ja laajemman erikoistumisen, kun taas edullisempien ja vaihtelevampien panosten, myös tehokkaampien palvelujen, saanti avaa uusia tuotantomahdollisuuksia. Suorista ulkomaisista investoinneista on myös tullut keskeinen talouskasvun ja vientituloksen edistäjä (esimerkiksi ulkomaisten tytäryhtiöiden osuus Kiinan kaupasta on tällä hetkellä 75 prosenttia). Avoin suhtautuminen ihmisten liikkuvuuteen voi edistää ammattitaidon siirtämistä sekä investointeja kehitysmaihin, etenkin kun otetaan huomioon maahanmuuttajayhteisöjen rooli.⁸

Kauppa on välttämätön edellytys kehitykselle mutta se ei yksin riitä. Kauppa voi edistää kasvua ja vähentää köyhyyttä, riippuen talouden rakenteesta, kaupan vapauttamista koskevien toimien asianmukaisesta jaksottamisesta ja täydentävistä toimintalinjoista. Kotimaiset uudistukset ovat keskeisiä kauppa- ja investointivetoisen kasvun ylläpitämiseksi. Vähiten kehittyneiden maiden taloudellista tulosta haittaavat usein yksipuolinen talous ja vientipohja, riittämättömät infrastruktuurit ja palvelut tai riittävien taitojen puute mutta lisäksi myös poliittiset tekijät, jotka liittyvät huonoon hallintotapaan, korruption ja petoksiin, ihmisoikeuksien suojelun ja avoimuuden puutteeseen, heikkoihin hallintovalmiuksiin, tehottomaan veropolitiikkaan ja laajamittaiseen veronkiertoon, puutteellisiin tulonjakovälineisiin, heikkoihin sosiaali- ja ympäristöpolitiikan puitteisiin, luonnonvarojen kestävämpään käyttöön, turvauhiin ja vakauden puutteeseen.

Jotta kauppa hyödyttäisi kehitystä, tullien alentamisen lisäksi tarvitaan paljon muutakin. Nykyaikaisessa ja kehitystä suosivassa kauppapolitiikassa on käsiteltävä paljon erilaisia kysymyksiä, jotka vaihtelevat kaupan helpottamisesta paikallis- ja aluetasolla teknisiin, sosiaalisiin ja ympäristösäännöksiin, ihmisoikeuksien noudattamiseen, investointeja tukeviin toimenpiteisiin, teollis- ja tekijänoikeuksien suojaan, palvelujen sääntelyyn, kilpailupolitiikkaan ja kilpailun avoimuuteen sekä markkinoille pääsyyn julkisissa hankinnoissa. Edistyminen näissä kysymyksissä voi edistää avoimuutta, ennakoitavuutta ja vastuuvollisuutta, jotka ovat keskeisiä osallistavan kehityksen ja köyhyyden lieventämisen kannalta ja joita pelkillä tullien alennuksilla ei voida tarjota. Tarvitaan aktiivista politiikkaa, jotta voidaan minimoida kaupan avaamisen haitalliset vaikutukset.

Kehitysmaiden kasvavat erot edellyttävät EU-politiikan suunnittelun ja täytäntönnäpönnön eriyttämistä. Voimakkaasti kasvavilla talouksilla ja köyhemmillä mailla on erilaiset potentiaalit, tarpeet ja tavoitteet, jotka edellyttävät erilaista poliittista lähestymistapaa. Poliitiikka on suunniteltava huolellisesti eri tilanteiden mukaisesti. Etusijalle on asetettava maat, etenkin vähiten kehittyneet maat ja muut eniten avun tarpeessa olevat maat, joiden pitkän aikavälin kasvun ja kestävä kehityksen näkymät ovat heikot ilman

⁸ ”Maahanmuuttoa ja liikkuvuutta koskeva kokonaisvaltainen lähestymistapa”, KOM(2011) 743, 18.11.2011, ja ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä, KOM(2010) 378, 13.7.2010.

ulkoista apua, kuten kehitysyhteistyöpolitiikan alalla on ehdotettu⁹. Samalla tiivistetään sitoumuksia voimakkaasti kasvavien talouksien kanssa, kuten kauppaa, kasvua ja maailmanpolitiikkaa koskevassa vuoden 2010 tiedonannossa mainittiin. Suhde näihin maihin on kuitenkin muuttumassa: siinä keskitytään vähemmän kehitykseen ja enemmän uusiin kumppanuusmuotoihin, jotka perustuvat molemminpuolisiin etuihin ja hyötyihin sekä tasaisesti jaettuihin globaaleihin vastuisiin.¹⁰

3. TÄHÄNASTISET TOIMET

Kauppaa ja kehitysyhteistyötä koskevassa vuoden 2002 tiedonannossa sitouduttiin parantamaan kehitysmaiden pääsyä EU:n markkinoille, myöntämään riittävä rahoitus kauppaan liittyvään apuun ja tekemään kaupasta keskeinen osa kehitysstrategioita. Sitoumuksiin sisältyi kauppasopimusten käyttö markkinoillepääsyn edistämiseksi, alueellisen integroitumisen tukeminen sekä kauppasääntöjen parantaminen niin, että edistetään kehitystä. EU:n markkinat ovat kehitysmailla avoimimmat. Polttoaineita lukuun ottamatta EU tuo vähiten kehittyneistä maista enemmän kuin Yhdysvallat, Kanada, Japani ja Kiina yhteensä. EU on noudattanut omia sitoumuksiaan ja näyttänyt usein tietä globaalilla tasolla. Lisäedistystä kuitenkin tarvitaan.

3.1. Innovatiiviset autonomiset järjestelmät

EU on perustanut kaksi uutta etuusjärjestelmää osana yleistä tullietuusjärjestelmää (GPS)¹¹:

- **Vuoden 2001 ”Kaikki paitsi aseet” -aloite (EBA) avasi täysin EU:n markkinat vähiten kehittyneille maille ilman tulleja tai kiintiöitä.** Kymmenen vuotta myöhemmin EBA-aloite on osoittautunut tehokkaaksi moottoriksi, jolla edistetään vähiten kehittyneiden maiden vientiä EU:n markkinoille. EU:n tuonti vähiten kehittyneistä maista kasvoi yli 25 prosenttia nopeammin kuin muista kuin etuusjärjestelmien edunsaajamaista (tekstiilituonti Bangladeshista on oiva esimerkki)¹². Toisaalta vaikutus viennin monipuolistumiseen ei ole niin selvä. Käyttöasteita voidaan vielä parantaa. Kilpailupaine etuuskohtelun piiriin kuuluvien kumppaneiden taholta (joiden osuus järjestelmään kuuluvasta etuusviennistä on yli 40 %) on kasvanut ja etuudet ovat heikentyneet, minkä vuoksi etuusjärjestelmää olisi uudistettava (ks. 4.1.1).
- **Vuonna 2006 perustettu tullietuuksien GSP+ -järjestelmä on kestävä kehitystä tukeva EU:n kauppapolitiikan innovatiivinen väline, joka on kohdennettu erityisesti heikommassa asemassa oleviin kehitysmaihiin.** Sen lisäetudet tarjoavat mittavan kannustimen maille, jotka ovat sitoutuneet panemaan täytäntöön ihmisoikeuksia, työntekijöiden oikeuksia, ympäristönsuojelua ja hyvää hallintotapaa koskevat keskeiset kansainväliset yleissopimukset. Edunsaajamaita on tällä hetkellä 16¹³, ja järjestelmä on edistänyt niiden vientiä EU:hun, mistä lähes niille kaikille on

⁹ KOM(2011) 637.

¹⁰ Eurooppa-neuvoston päätelmät, 16.9.2010.

¹¹ Itse yleistä tullietuusjärjestelmää tarkistettiin vuonna 2006 sisällyttämällä sen piiriin useampia tuotteita, yksinkertaistamalla sääntöjä ja parantamalla ennakoitavuutta. Uudistus lisäsi edunsaajamaiden vientiä ja ulkomaisia suoria sijoituksia ja tuki viennin monipuolistamista monissa maissa.

¹² CARIS, ”Mid-term evaluation of the EU's GSP”, 2010.

¹³ Nämä maat ovat Armenia, Azerbaidžan, Bolivia, Costa Rica, Ecuador, El Salvador, Georgia, Guatemala, Honduras, Kap Verde, Kolumbia, Mongolia, Nicaragua, Panama, Paraguay ja Peru.

koitunut lisätuloja. Tulevaisuuden haasteena on laajentaa pääsykriteereitä ja kannustimia ja tiivistää kansainvälisten sopimusten tehokkaan täytäntöönpanon seuranta.

Myös nykyisten etuusjärjestelmien käytön helpottamiseksi on toteutettu mittavia toimia:

- **Uusissa tullietuusjärjestelmän alkuperäsäännöissä, joita on sovellettu vuodesta 2011¹⁴, on otettu huomioon kritiikki, jonka mukaan tiukat alkuperäsäännöt estävät kehitysmaita hyödyntämästä täysimittaisesti EU:n etuuskohtelua.** Uudet säännöt ovat yksinkertaisempia ja helpompia noudattaa. Ne tarjoavat laajemmat hankintavaihtoehdot ja uusia mahdollisuuksia alueelliseen ja alueiden väliseen kumulointiin maiden välillä. Vähiten kehittyneet maat hyötyvät lisäjoustosta, joka on suurempi kuin useampien muiden kehittyneiden maiden omissa tullietuusjärjestelmissään tarjoama. Myös talouskumppanuussopimusneuvotteluissa on ehdotettu parempia sääntöjä (ks. 3.3).
- **Vuonna 2004 komissio avasi kehitysmaiden potentiaalisille viejille Export Helpdesk -verkkopalvelun¹⁵, jossa käsitellään EU:n markkinoille pääsyyn liittyviä käytännön näkökohtia.** Palvelu tarjoaa yksityiskohtaista tietoa EU:n tuontitulleista, alkuperäsäännöistä, tullimenettelyistä, teknisistä vaatimuksista jne. Väline on ainutlaatuinen koko maailmassa, mutta sen käyttöä vähiten kehittyneissä maissa voitaisiin lisätä.

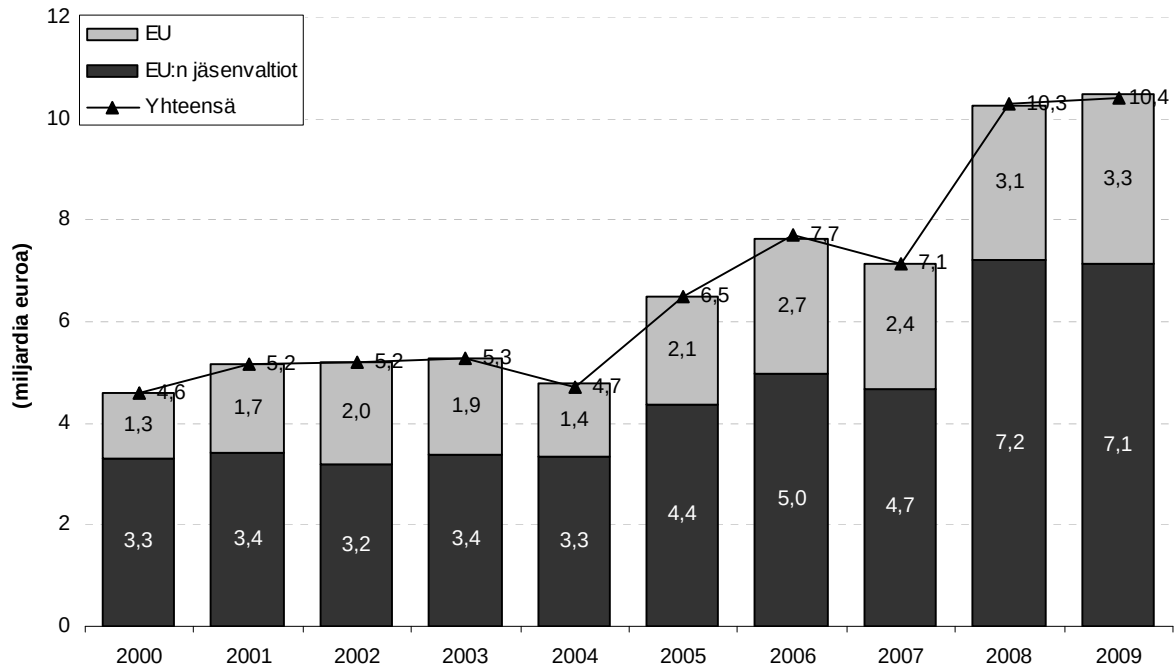
3.2. Kauppaa tukeva apu

- **EU ja sen jäsenvaltiot ovat pönkittäneet globaaleja kauppaa tukevaa apua koskevia toimia, joiden osuus globaaleista kauppavirroista on yli kolmannes.** Vuonna 2007 EU hyväksyi yhteisen strategian EU:n jäsenvaltioiden kanssa. Toimet on kaksinkertaistettu, ja vuonna 2009 saavutettiin 10,5 miljardin raja, joka on yli tavoitteiden. Yli kolmannes EU:n kehitysavusta tukee nyt kauppaan liittyviä tarpeita. Huolta herättää kuitenkin se, että vähiten kehittyneiden maiden osuus kauppaa tukevasta avusta on vähäinen (22 %). Toimien tehokkuutta on pyritty lisäämään paitsi edistämällä yhteensopivuutta kaupankäyntimahdollisuuksien kanssa myös lisäämällä kansainvälistä johdonmukaisuutta ja seuranta, vaikkakin on todettava, että tälläkin alalla edistystä kaivataan edelleen.

¹⁴ Neuvoston asetus (EY) N:o 1063/2010, 18.11.2010.

¹⁵ www.exporthelp.europa.eu.

EU:n (EU ja sen jäsenvaltiot) kauppaa tukeva apu yhteensä

3.3. Uudistetut kahdenväliset ja alueelliset toimet

Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden (AKT-valtioiden) kanssa aloitettiin neuvottelut vuonna 2002 talouskumppanuussopimusten solmimiseksi Cotonoun sopimuksen lisäksi. Karibian AKT-valtioiden Cariforum-foorumin kanssa on allekirjoitettu kattava alueellinen talouskumppanuussopimus, jota sovelletaan alustavasti. Muidenkin maiden ja alueiden kanssa neuvoteltiin väliaikaisia talouskumppanuussopimuksia, jotta varmistettiin tavarakaupan jatkuvuus, kun Cotonou-edut raukesivat vuoden 2007 lopussa. Nyt jatketaan neuvotteluja vahvistetuista sopimuksista kaikkien alueiden kanssa. Väliaikaisten talouskumppanuussopimusten ratifiointia odotettaessa joulukuussa 2007 hyväksyttiin tilapäisiä toimenpiteitä¹⁶. Syyskuussa 2011 komissio ehdotti näiden markkinoillepääsyjärjestelyjen säilyttämistä vuoden 2013 jälkeen vain niiden maiden osalta, jotka toteuttavat tarvittavia toimenpiteitä ratifioidakseen omat talouskumppanuussopimuksensa.¹⁷

Vuonna 2006 annetulla globaalia Eurooppaa koskevalla tiedonannolla¹⁸ käynnistettiin uusi vapaakauppasopimusten neuvottelukierros edistyneempien kehitysmaiden ja alueiden kanssa. Keskusteluja käydään parhaillaan Intian ja Mercosur-maiden kanssa. Koska aluekohtaiset neuvottelut edistyivät hitaasti Kaakkois-Aasian maiden liiton ASEANin kanssa, neuvotteluja käydään nyt kahdenvälisesti Singaporen ja Malesian kanssa. Neuvottelut kattavista vapaakauppasopimuksista Perun, Kolumbian ja Keski-Amerikan sekä Ukrainan kanssa on saatu päätökseen.

EU on johdonmukaisesti pyrkinyt edistämään alueellista integraatiota varsinkin keinona, jolla torjutaan pienten ja pirstaleisten markkinoiden puutteita, tehdään maista

¹⁶ Neuvoston asetus (EY) N:o 1528/2007, 20.12.2007.

¹⁷ KOM(2011) 598, 30.9.2011.

¹⁸ ”Globaali Eurooppa kilpailijana maailmassa”, KOM(2006) 567, 4.10.2006.

houkuttelevampia suorille ulkomaisille sijoituksille ja edistetään talouden kasvua. EU:n sopimuksissa Keski-Amerikan ja Cariforum-maiden kanssa on tuettu voimakkaasti alueellisia integraatioprosesseja, mutta lähestymistapaa on mukautettava maissa, joissa poliittinen tahto tai alueelliset valmiudet eivät ole riittävän vahvoja. Joissakin tapauksissa on siirryttävä eteenpäin kahdenväliseltä pohjalta – tilapäisenä toimenä pyrittäessä aluekohtaisten sopimusten pitkän aikavälin tavoitteeseen – tavoilla, jotka eivät estä muita alueellisia kumppaneita liittymästä mukaan, kun ne ovat valmiita. Alueelliseen integroitumiseen on myönnetty huomattavaa rahoitusta, vaikka tulokset eivät usein olekaan täyttäneet odotuksia. Keskeisenä vaikeutena on alueellisten organisaatioiden rajallinen valmius laatia elinkelpoisia hanke-ehdotuksia, jotka saavat niiden jäsenten tuen.

3.4. Epäyhtenäinen globaali kuva

EU oli keskeisessä asemassa monenvälisten kauppaneuvottelujen Dohan kierroksen käynnistämisessä vuonna 2001. Kymmenen vuoden neuvotteluiden tuloksena ei ole kuitenkaan päästy sopimukseen. Jopa väliaikainen sopimus toimenpidepaketista köyhimmille maille vaikuttaa olevan saavuttamattomissa. Neuvottelujen edistämisessä on ponnisteltu lujasti, ja on esimerkiksi esitetty ennennäkemättömiä tarjouksia, joista olisi merkittäviä etuja kehitysmaille, olipa kyseessä sitten markkinoillepääsy tai maataloustukia koskevat säännöt. Myös kompromissiehdotuksia on esitetty toistuvasti. Rakenteelliset ongelmat ja joidenkin WTO:n jäsenten sitoutumisen puute ovat kuitenkin johtaneet siihen, että keskeisistä seikoista ei ole päästy sopimukseen.

EU:n voimakkaasti ajamassa **sitoumuksessa, jonka mukaan globaalin talous- ja rahoituskriisin vallitessa pidättäydytään protektionismista**, on onnistuttu paremmin, vaikkakin edelleen on syytä olla valppaana.¹⁹ EU on myös tukenut useiden kehitysmaiden integroitumista WTO:hon (esim. hiljattain Samoa ja Vanuatu).

4. TOIMET SEURAAVAA VUOSIKYMMENTÄ VARTEN

Ottaen huomioon viimeaikaiset saavutukset ja toimet mutta myös kokemukset niiltä aloilta, joilla ei ole onnistuttu toivotulla tavalla, EU tehostaa ponnisteluja eniten avun tarpeessa olevien maiden auttamiseksi, jotta ne pystyisivät hyödyntämään yhä enemmän integroituneiden maailmanmarkkinoiden tarjoamia etuja. Onnistuminen riippuu kuitenkin pääasiassa siitä, miten sitoutuneita ja valmiita kehitysmaat ovat toteuttamaan tarvittavia uudistuksia kotimaassaan. Monenvälisissä puitteissa on vielä paljon tehtävää: muiden suurten kauppamahtien panosta eniten avun tarpeessa oleviin maihin kohdistuviin toimiin olisi lisättävä EU:n kanssa samalle tasolle.

4.1. Mitä Eurooppa voi tarjota?

EU:n on kohdistettava toimensa köyhimpiin ja heikoimmassa asemassa oleviin maihin ja varmistettava, että toimet räätälöidään näiden maiden tarpeiden ja rajoitusten mukaisesti; samalla on varmistettava johdonmukaisuus ja täydentävyys kauppaa-, kehitysyhteistyö- ja muun politiikan välillä.

4.1.1. Keskitetetyimmät etuudet

¹⁹ Ks. ”EU’s Eighth Report on Potentially Trade Restrictive Measures (October 2010-September 2011)”; http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/october/tradoc_148288.pdf

Komissio on ehdottanut yleisen tullietuusjärjestelmän uudistusta, jotta etuudet hyödyttäisivät eniten avun tarpeessa olevia maita.²⁰ Uudistuksessa otetaan huomioon kasvavat erot kehitysmaiden ja niiden erilaisten tarpeiden välillä ja ehdotetaan tukikelpoisuusperusteiden ja etuuksien asteittaisen vähentämismenettelyn tarkistamista sen varmistamiseksi, että vain vähiten kehittyneet maat sekä alhaisen tulotason ja alemman keskitulotason maat saavat etuutta järjestelmästä aloilla, joilla apua tarvitaan. Myös ennakoitavuutta talouden toimijoiden kannalta parannetaan ottamalla käyttöön määräajaltaan rajoittamaton järjestelmä ja avoimemmat menettelyt tarvittavien mukautusten tekemiseksi asianmukaisia siirtymäkausia hyödyntäen.

Kehitysmaiden pienten toimijoiden kaupan edistämistä koskeva paketti

Pienyrietykset muodostavat monien kehitysmaiden talouden selkärangan, etenkin valtavalla epävirallisella sektorilla, ja ne kärsivät suhteettoman paljon monimutkaisista hallinnollisista menettelyistä sekä tiedon, koulutuksen ja yhteyksien puutteesta ja heikosta rahoituksen saannista. Näiden seikkojen huomioon ottamiseksi pohditaan seuraavia aloitteita:

- **Lisätään käytännön tiedotusta kauppapolitiikasta ja markkinoista.** EU:n Export Helpdesk -palvelun täydennykseksi tuetaan monenvälistä aloitetta, joka koskee kaupan avoimuutta ja samanlaisten tietojen tarjoamista kaikille markkinoille. Tämä on erityisen hyödyllistä etelä-etelä-kaupassa ja alueellisessa kaupassa.
- **Helpotetaan henkisen omaisuuden välineiden käyttöä pienten tuottajien ja viljelijöiden kannalta,** jotta ne voivat maksimoida tavaroidensa taloudellisen arvon, kehittämällä tuotteiden tunnistetietoja ja laatua ja suojaamalla ne sekä käyttämällä tuotemerkkejä, maantieteellisiä merkintöjä ja suunnittelua.²¹
- **Annetaan EU:hun muuttaneiden pienten elinkeinonharjoittajien verkostoille koulutusta** (esim. kauppaan liittyvistä menettelyistä, standardeista, rahoituksen saannista) ja edistetään näin positiivista kehitystä heidän alkuperämaissaan.
- **Edistetään vuoropuhelua pienten ja keskisuurten yritysten kanssa** vuonna 2011 perustetun Afrikkaa koskevan pk-yritysten talousfoorumin kautta ja Afrikan unionin komission kanssa 30. marraskuuta 2011 allekirjoitetun yhteisymmärryspöytäkirjan kautta.
- **Helpotetaan kehitysmaista tulevien pienten viejien/elinkeinonharjoittajien rahoituksen saantia.** EU on valmis tukemaan kansainvälisten rahoituslaitosten alalla tekemää työtä sekä tarpeiden uudelleentarkastelua, jota G20-maat toteuttavat alhaisen tulotason maissa.²²

²⁰ KOM(2011) 241, 10.5.2011.

²¹ Ks. komission tuleva tiedonanto teollis- ja tekijänoikeuksien suojaamisesta ja täytäntöönpanosta kolmansissa maissa ("Strategy for the protection and enforcement of intellectual property rights in third countries").

²² G20-maiden Cannesin huippukokous – loppujulistus: "Building Our Common Future: Renewed Collective Action For The Benefit Of All", 4.11.2011.

- **Laajennetaan yksinkertaistettua menettelyä alkuperäselvityksen saamiseksi.** Kauppaetuuksia käytetään suhteellisen vähän pienissä liiketoimissa, mikä johtuu osittain korkeista kustannuksista suhteessa hyötyyn alkuperäselvitystä hankittaessa. Vuoden 2011 tullietuusjärjestelmän alkuperäsääntöjen uudistuksessa mahdollistetaan yksinkertaistettu menettely, joka perustuu kaikkien lähetysten omaan varmennukseen viejän ennakkorekisteröitymisen perusteella. Jos järjestelmä toimii hyvin, sen laajentamista muihinkin etuusjärjestelyihin harkitaan.
- **Tuetaan pienyritysten osallistumista kauppajärjestelyihin, joissa taataan lisäarvo tuottajille, myös niille, jotka noudattavat kestävyttä koskevia vaatimuksia** (esim. reilu, eettinen tai luomutuotteiden kauppa) ja maantieteellistä alkuperää koskevia kriteereitä kehitysyhteistyössä kolmansien maiden kanssa. Tämä voi olla tehokas tapa tuottajille erotella tuotteensa muista, saada parempi neuvotteluasema ja saada parempia hintoja.

4.1.2. Kauppaa tukevan avun parempi kohdentaminen

Kehitysmaita kannustetaan edelleen sisällyttämään kauppa kehitysstrategioihinsa. Kauppaa tukeva apu voi olla keskeinen tässä yhteydessä, ja sen suunnittelua ja toteutusta pyritään parantamaan edelleen.

- **Parannetaan kauppa- ja kehityspolitiikan täydentävyyttä:** Kun kauppapolitiikan toimilla luodaan uusia mahdollisuuksia kehitysmaakumppaneille (esim. talouskumppanuussopimukset, uusi tullietuusjärjestelmä, uudet alkuperäsäännöt), olemme valmiina tarjoamaan kauppaa tukevaa apua, jotta kehitysmaat voivat hyödyntää näitä. Alakohtaisten ohjelmien tai budjettituen kaltaisilla välineillä voidaan avustaa talouden uudistuksia, joita tarvitaan kauppa- ja investointimahdollisuuksien hyödyntämiseksi.²³ Maantieteellisten ohjelmien lisäksi voitaisiin käyttää uusia temaattisia ohjelmia kaupan avaamisen yhteydessä.²⁴
- **Otetaan kohteeksi vähiten kehittyneet maat.** On pidettävä yllä tehokasta tukea, jotta voidaan vahvistaa valmiuksia kauppaa tukevan avun yksilöimistä, priorisointia ja toteuttamista varten käyttäen perustana usean rahoittajan kehittämää tehostettua integroitua toimintakehystä, josta tuetaan vähiten kehittyneitä maita kehittämään kauppaa.
- **Otetaan kohteeksi pienet toimijat.** On varmistettava, että pienillä toimijoilla, myös maaseudun pienviljelijöillä, on asianmukainen pääsy kauppaa tukevaan apuun, jolla helpotetaan niiden osallistumista ulkoisille markkinoille.
- **Tehostetaan talouskumppanuuksia, sääntelyyn liittyvää vuoropuhelua ja yritysten yhteistyötä.** EU-kokemusten jakaminen voi auttaa kumppanimaita kotimarkkinoiden uudistusten tekemisessä (ks. 4.2) ja EU:n markkinoille pääsyssä.

²³ ”Kolmansille maille annettavaa EU:n budjettitukea koskeva uusi lähestymistapa”, KOM(2011) 638, 13.10.2011.

²⁴ Komission tiedonannossa ”Globaali Eurooppa – Uusi lähestymistapa EU:n ulkoisen toiminnan rahoittamiseen” (KOM(2011) 865, 7.12.2011) ehdotetun kehitysyhteistyövälineen globaaleja julkishyödykkeitä ja haasteita koskevassa temaattisessa ohjelmassa esitetään mm. tukea kauppapolitiikan ja -sopimusten määrittelyyn ja täytäntöönpanoon sekä apua monenväliseen kauppajärjestelmään integroitumiseen EU:n ja kumppanimaiden ja -alueiden investointisuhteiden edistämiseksi.

Komission ehdottamasta uudesta kumppanuusvälineestä voidaan tukea tällaisia aloitteita etenkin voimakkaasti kehittyvissä talouksissa ja edistää uudenlaista yhteistyötä maissa, jotka ovat siirtymässä pois kahdenvälisestä kehitysavusta.

- **Tarkistetaan alueellisen integraation tukemiseen liittyvää lähestymistapaa.** Vaikka edelleen keskitytäänkin integraatiosta vastaavien alue- ja keskushallinnon viranomaisten valmiuksien parantamiseen, näitä aiheita on käsiteltävä strategisemmin poliittisessa vuoropuhelussa kehitysmaiden kanssa. Kaupan helpottamista ja yhteyksiä varten voitaisiin suunnitella erityisiä kauppaa tukevan avun alueellisia ohjelmia. Kun alueelliset organisaatiot järjestyvät kokoonpanoan niin, että taloudelliset ja poliittiset realiteetit tulevat paremmin esiin, olemme valmiina tukemaan niitä.
- **Annetaan ihmisille valmiudet muutoksia varten:** Ammattitaitoon ja koulutukseen, työntekijöiden oikeuksiin ja sosiaaliseen suojeluun liittyvä politiikka on erityisen merkityksellistä köyhimille ja heikoimmassa asemassa oleville väestöryhmille, mukaan luettuna naiset ja lapset, etenkin kaupan uudistuksiin liittyen. Tämä ulottuvuus on näin ollen integroitava täysimääräisesti EU:n kehitysyhteistyöhön, ja samalla on jatkettava tuen antamista ihmisarvoisen työn, ihmisoikeuksien ja sosiaalisen suojelun edistämiseen²⁵.
- **Parannetaan avun tuloksellisuutta:** Kauppaa tukevan avun antamisessa olisi noudatettava periaatteita ja sitoumuksia, joista on sovittu tuen tuloksellisuutta käsittelevillä korkean tason foorumeilla²⁶. Busan foorumilla sovitun mukaisesti kauppaa tukevassa avussa olisi keskityttävä tuloksiin ja vaikutuksiin, ja sillä olisi luotava tuottavia valmiuksia, autettava käsittelemään markkinoiden epäkohtia, parannettava pääsyä pääomamarkkinoille ja edistettävä toimintatapoja, jotka lieventävät yksityissektorin toimijoiden riskejä. EU:n rahoittajien parempi koordinointi on keskeisen tärkeää. On myös parannettava yhteistyötä muiden kuin EU:hun kuuluvien rahoittajien ja uusien rahoittajien kanssa. Busanissa sovitun mukaisesti EU keskittyy panemaan täytäntöön sitoumuksia maakohtaisella tasolla ja tukemaan uutta osallistavaa globaalia kumppanuutta kehitysyhteistyön tehostamiseksi²⁷.

²⁵ KOM(2011) 637.

²⁶ Rooma 2003, Pariisi 2005, Accra 2008, Busan 2011.

²⁷ Busan Partnership for Effective Development Co-operation, Fourth High Level Forum on Aid Effectiveness, Busan, Korean tasavalta, 29.11.–1.12.2011.

4.1.3. Suoria ulkomaisia investointeja tukevat täydentävät välineet

Vaikka suorat ulkomaiset investoinnit kehitysmaihin ja kehitysmaista ovat kasvaneet jyrkästi viime vuosikymmenen aikana, ne ovat suurelta osin kiertäneet eniten avun tarpeessa olevat maat niiden heikkojen talousnäkökymien ja epäsuotuisien investointiedellytysten vuoksi. Investoijat tarvitsevat vakaan, avoimen ja ennakoitavan sääntely-ympäristön. EU voi auttaa parantamaan liiketoimintaympäristöä kauppaa tukevalla avulla ja useilla suoriin ulkomaisiin investointeihin liittyvillä välineillä, joita laajennettiin Lissabonin sopimuksella, jolla investoinnit tuotiin EU:n kauppapolitiikan ja EU:n yksinomaisen toimivallan piiriin.²⁸

- **EU:n vapaakauppasopimusten määräykset antavat investoijille suuremman oikeusvarmuuden** markkinoillepääsystä ja ehdoista, joiden mukaisesti ne voivat toimia. Mukaan otetaan sektoreita (esim. televiestintä-, liikenne-, pankki-, energia-, ympäristö-, rakennus- ja jakelupalvelut), jotka auttavat luomaan yritysten toimintaa tukevan ympäristön ja kehittämään infrastruktuuria. EU on joustava ja ottaa kumppaneiden tarpeet huomioon näissä neuvotteluissa: vain nimenomaisesti luetellut sektorit katetaan, ja maiden oikeus harjoittaa sääntelyä ja ottaa käyttöön rajoituksia säilyy.
- **Myös kahdenvälisen investointisopimuksen antama investointisuoja voi lisätä suorien ulkomaisten investointien potentiaalia**, koska tällainen suoja antaa lisätakeita ja parantaa investoijien oikeussuojaa. EU:n jäsenvaltioilla on jo laaja kahdenvälisen investointisopimusten verkosto kehitysmaiden kanssa. Tarkoituksena on ottaa käyttöön asteittain investointisuojasopimuksia EU:n tasolla joko osana käynnissä olevia vapaakauppasopimusneuvotteluja tai erillisinä sopimuksina. EU on valmiina tarkastelemaan pyyntöjä kehitysmaakumppaneilta, jotka ovat kiinnostuneita tästä mahdollisuudesta.
- **EU:n yhdistämismekanismeja voidaan käyttää, jotta saavutetaan kotimaisten ja ulkomaisten investointien vipuvaikutus kehitysmaissa.**²⁹ Strategisten investointien taloudellisen kestävyys tukemiseksi apurahoja yhdistetään esim. lainojen tai riskipääoman kanssa. Tavoitteena on, että suurempi osa tukea annetaan tällaisten innovatiivisten rahoitusvälineiden kautta uusien rahoitusvälineiden mukaisesti, jotka kuuluvat vuosien 2014–2020 monivuotiseen rahoituskehikseen³⁰. Tällaisten rahoitusvälineiden käyttöä arvioidaan tapauskohtaisesti maissa, joissa velanhoitokyky on heikko. Muita harkittavia välineitä ovat takuut, yksityinen sijoituspääoma sekä julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyökumppanuus. Yhteistyöhön pyritään Euroopan investointipankin ja jäsenvaltioiden tai muiden kehitysrahoituslaitosten kanssa. Tarvitaan myös suurempaa johdonmukaisuutta kauppaa ja investointisopimusten kanssa.

²⁸ Komissio luonnosteli EU:n tulevan investointipolitiikan tavoitteita tiedonannossaan ”Tavoitteena kattava kansainvälisiä sijoituksia koskeva eurooppalainen politiikka”, KOM(2010) 343, 7.7.2010.

²⁹ Tällaisia ovat EU–Afrikka-infrastrukturirahasto, naapuruuspolitiikan investointiväline, Latinalaisen Amerikan investointiväline ja Keski-Aasian investointiväline.

³⁰ KOM(2011) 865.

4.1.4. Kattavat ja mukautetut kahdenväliset/alueelliset sopimukset

Globaalia Eurooppaa³¹ koskevan suunnitelman mukaisesti tähdätään kattaviin vapaakauppasopimuksiin ja otetaan edelleen huomioon kumppaneiden kehitystaso niin, että tarjotaan joustavia lähestymistapoja, jotka on räätälöity kunkin maan tarpeiden ja valmiuksien mukaisesti.

Kaikkien asiasta kiinnostuneiden AKT-maiden ja -alueiden kanssa pyritään saattamaan päätökseen talouskumppanuussopimusneuvottelut ottaen huomioon Cotonoun sopimuksen tavoite, jonka mukaan on tuettava syvempää alueellista integraatiota, nykyaikaistettava taloussuhteita ja käytettävä kauppaa talouskasvun edistäjänä. On tärkeää toimia nopeasti, jotta toimijoille voidaan tarjota varmuus ja ennakoitavuus. Mitä nopeammin sopimukseen päästään, sitä nopeammin se voi ryhtyä tuottamaan hyötyä kehityksen kannalta.³² Jos AKT-maat niin haluavat, talouskumppanuussopimuksiin voidaan sisällyttää sitoumuksia palveluista, investoinneista ja kauppaan liittyvistä aloista, jotka on yksilöity Cotonoun sopimuksessa tärkeiksi kasvun edistäjiksi. Jos kattaviin ja alueellisiin sopimuksiin ei päästä, käyttöön voidaan ottaa erilaisia geometrisiä tai eri nopeuksilla eteneviä sopimuksia. Vahvistamme tarjouksemme vapaasta pääsystä EU:n markkinoille ja parannetuista alkuperäsäännöistä niille AKT-maille, jotka ovat aiemmin saaneet Cotonou-sopimuksen mukaisia tullietuuksia, kun AKT-maiden kauppa vapautuu osittain ja vähitellen. Olemme esittäneet käytännön ratkaisuja neuvotteluissa vielä oleviin ongelmiin ja pyrimme avoimesti hiomaan niitä. Ohjenuorana on ollut peruseriaate, jonka mukaan tulokseksi saatavien talouskumppanuussopimusten on täytettävä Cotonoun sopimuksessa esitetty visio AKT-maiden ja -alueiden kehityksen edistämisestä. Maat, jotka eivät ole valmiita omaksumaan WTO:n sääntöjen mukaisten kauppasopimusten velvoitteita, voivat vaihtoehtoisesti saada etuutta yleisestä tullietuusjärjestelmästä, jos ne ovat tukikelpoisia. Tämä ei kuitenkaan tarjoa samaa kehityspotentiaalia kuin talouskumppanuussopimukset, etenkin alueellisen integraation, investointien lisäämisen ja liiketoimintaympäristön parantamisen kannalta.

Vastauksena arabimaiden kevääseen EU on myös ilmoittanut demokratiaan ja yhteiseen vaurauteen tähtäävästä kumppanuudesta, joka ulottuu markkinoillepääsyä pidemmälle, syventää integraatiota eteläisen Välimeren maiden kanssa ja edistää ihmisoikeuksia, hyvää hallintotapaa ja demokraattisia uudistuksia.³³ EU aloittaa neuvottelut pitkälle menevistä ja laaja-alaisista vapaakauppasopimuksista Egyptin, Tunisian, Jordanian ja Marokon kanssa. Kauppasuhteita tiivistetään myös Armenian, Georgian ja Moldovan kanssa itäisen naapuruuspolitiikan puitteissa. Perimmäisenä tavoitteena on pyrkiä saamaan aikaan yhteisen vaurauden alue ja tarjota maille molemmilla alueilla mahdollisuus olla osa EU:n sisämarkkinoita, kun tietyt ehdot täyttyvät.³⁴

4.1.5. Arvoihin perustuva kauppaohjelma kestävän kehityksen edistämiseksi

Yksi EU:n perustavoitteista on taata, että talouskasvu ja kehitys kulkevat käsi kädessä sosiaalisen oikeudenmukaisuuden, mukaan luettuna työelämän perusnormit, ja kestävien

³¹ KOM(2006) 567, 4.10.2006.

³² Kun AKT-maat ovat tehnyt talouskumppanuussopimuksen, muut AKT-maat voivat esittää pyynnön siihen liittymiseksi.

³³ ”Demokratiaan ja yhteiseen vaurauteen tähtäävä kumppanuus eteläisen Välimeren maiden kanssa”, KOM(2011) 200, 8.3.2011.

³⁴ ”Uusi strategia muutostilassa olevia naapurimaita varten”, KOM(2011) 303, 25.5.2011.

ympäristökäytäntöjen kanssa, myös ulkoisen politiikan kautta. Tällaiset toimet ovat erityisen relevantteja sellaisen kehityksen yhteydessä, jossa mailla on merkittäviä haasteita.

GSP+ -järjestelmä on EU:n kauppapolitiikan lippulaivaväline, jolla tuetaan kestävästä kehitystä ja hyvää hallintotapaa kehitysmaissa. Komissio on ehdottanut sen tekemistä houkuttelevammaksi niin, että vähentämismenettely poistetaan sen edunsaajilta, taloudellisia osallistumiskriteereitä höllennetään ja annetaan maille mahdollisuus hakea osallistumista järjestelmään milloin tahansa. Samalla seuranta- ja irtisanomismekanismeja vahvistetaan sen varmistamiseksi, että edunsaajamaat panevat tosiasiallisesti täytäntöön lupaamansa sitoumukset.

Tuoreisiin EU:n vapaakauppasopimuksiin sisältyy automaattisesti kauppaa ja kestävästä kehitystä koskevia määräyksiä. Tavoitteena on sitouttaa kumppanuusmaat yhteistyöprosessiin, johon myös kansalaisyhteiskunta osallistuu, sekä vahvistaa kotimaisten ja kansainvälisten työmarkkina- ja ympäristöstandardien noudattamista. Määräyksissä mahdollistetaan myös riippumaton ja puolueeton tarkastelu. Näiden sopimusten tullessa voimaan on varmistettava mekanismien tehokas käyttö ja annettava asianmukaista tukea kehitysyhteistyöhön.

Olemme sitoutuneet arvioimaan paremmin kauppaloitteiden vaikutusta EU:hun ja sen kauppakumppaneihin, myös kehitysmaihin.³⁵ Aiomme varmistaa, että analyyseissä, joita tehdään, kun uutta politiikkaa kehitetään (vaikutustenarvioinnit) tai kun sopimuksia neuvotellaan (kestävyyttä koskevat vaikutustenarvioinnit) tai pannaan täytäntöön (jälkiarvioinnit), käsitellään kaikkia merkityksellisiä taloudellisia ja sosiaalisia sekä ihmisoikeuksiin ja ympäristöön liittyviä vaikutuksia ja että ne perustuvat asiaan liittyvien sidosryhmien laajaan kuulemiseen. Tällaisten analyysien pitäisi auttaa myös suunnittelemaan kauppaan tukevaan apuun liittyviä toimenpiteitä.

EU on hyväksynyt toimenpiteitä, joilla edistetään EU:hun tuotavien joidenkin keskeisten luonnonvarojen, kuten puutavaran ja kalojen, kestävästä hoitamisesta.³⁶ Avustamme kehityskumppaneitamme näiden järjestelmien täytäntöönpanossa, jotta ne pystyvät hyödyntämään täysimääräisesti kestävä kasvun tarjoamat mahdollisuudet. Teemme yhteistyötä samanlaisten standardien edistämiseksi myös muiden maiden kanssa, jotka ovat tärkeitä luonnonvarojen markkinoita.

Pyrimme poistamaan sellaisten tavaroiden ja palveluiden tulli- ja muut esteet, joista voi olla ympäristöetuja. Näin tuetaan pyrkimyksiä parantaa vihreän teknologian saatavuutta kehitysmaissa.

Kaupan kannustimia syntyy valtion toimien lisäksi myös siitä, että siirrytään markkinoilla kohti kestävämpiä tuotteita. Yksityiset kestävyteen liittyvät järjestelmät (esim. reilu, eettinen tai luomutuotteiden kauppa) voivat olla tehokkaita tapoja edistää kestäväyyttä ja osallistavaa kasvua kehitysmaissa.³⁷ Viranomaiset voivat edistää näitä aloitteita. Vahvistamme tukeamme kestävä kaupan järjestelmiin osallistuvilla kehitysmaiden

³⁵ KOM(2010) 612.

³⁶ Puutavaraa koskeva asetus (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 995/2010, annettu 20.10.2010) ja laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen torjumista koskeva asetus (neuvoston asetus (EY) N:o 1005/2008, annettu 29.10.2008).

³⁷ ”Reilu kauppa ja valtiosta riippumattomat kestävä kaupan varmistavat järjestelmät kestävä kehityksen edistäjinä”, KOM(2009) 215, 5.5.2009.

tuottajille tiivistämällä yhteistyötä entisestään, mukaan luettuna kauppaa tukevaan apuun liittyvät toimenpiteet, parannamme toimien seuranta ja kannustamme edelleen kumppanimaita edistämään reilua ja eettistä kauppaa. Aiomme myös edistää viranomaisten tekemiä reilun ja eettisen kaupan osto- ja myyntitoimia Euroopassa tulevan julkisia hankintoja koskevien direktiivien tarkistuksen yhteydessä.

Myös yritysten sosiaalisella vastuulla on yhä suurempi merkitys kansainvälisellä tasolla, kun yritykset voivat vaikuttaa osallistavaan ja kestäväan kasvuun ottamalla paremmin huomioon ihmisoikeudet sekä toimiansa sosiaaliset ja ympäristövaikutukset. Kannustamme yrityksiä omaksumaan kansainvälisesti tunnustetut suuntaviivat ja periaatteet alalla³⁸, kuten OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille, ja kannustamme kauppakumppaneitamme noudattamaan niitä. EU:n sopimuksiin sisällytetään myös määräyksiä, jotka koskevat investoijien vastuullisen yritystoiminnan edistämistä.

4.1.6. Heikommassa asemassa olevien maiden auttaminen parantamaan elpymiskykyään ja kriisiin reagoimistaan

Vähiten kehittyneet maat ja muut heikommassa asemassa olevat maat ovat alttiimpia kriiseille, mikä voi vaarantaa niiden pitkän aikavälin kehityspyrkimykset. Tämä koskee etenkin niitä, joiden kasvustrategia on ensisijaisesti vientiin perustuva, koska globaalit perushyödykkeiden hintavaihtelut tai kotimaiset luonnonkatastrofit voivat aiheuttaa vakavia maksutasevaikeuksia, jos vientitulot laskevat tai tuontikustannukset kohoavat voimakkaasti. Voimme auttaa parantamaan reagoitavuuksia ja toipumista ulkoisista häiriöistä:

- **Luonnonkatastrofeilla voi olla erittäin vakavia vaikutuksia toimitusketjuihin sekä kaupan ja talouden toimintaan.** Heinäkuun 2010 tulvien jälkeen EU ehdotti lisäetuuksien myöntämistä Pakistanille, mutta kokemukset osoittivat, että näin ei saatu aikaan riittävän nopeaa reaktiota. Se myös herätti kysymyksiä mahdollisista kaupan vinoutumisen vaikutuksista muihin köyhiin maihin. Jatkossa pyrimme käyttämään uusien tullietuusjärjestelmän alkuperäsääntöjen mukaisesti tilapäisiä poikkeuksia alkuperäsääntöjä koskeviin vaatimuksiin maissa, joihin kriisi vaikuttaa. Luonnonkatastrofeihin liittyvien valmiuksien parantamiseksi pyrimme ottamaan huomioon kaupan haavoittuvuuteen liittyvät tekijät tarpeita koskevassa arvioinnissa, joka tehdään EU:n humanitaarisen avun politiikan yhteydessä. EU auttaa myös kehittämään innovatiivisen indekseihin perustuvan säänriskivakuutuksen kumppanimaita, ja voimme ottaa oppia onnistuneista esimerkeistä, joissa säähän liittyviä riskejä on siirretty rahoitusmarkkinoille esimerkiksi käyttämällä katastrofijoukkovelkakirjoja, joilla suojaudutaan maanjäristyksestä aiheutuneilta valtiontalouden rahoitusriskeiltä.
- **Monia kehitysmaita piinaavat konfliktit, jotka liittyvät usein luonnonvarojen hallintaan.** Komissio on esittänyt direktiivejä, joilla edistetään kaivannaisteollisuutta ja puunkorjuuta harjoittavien yritysten hallituksille suorittamien maksujen julkistamista sekä EU:n pörssiin listautuneiden yritysten³⁹ että EU:n muiden

³⁸ ”Yritysten yhteiskuntavastuuta koskeva uudistettu EU:n strategia vuosiksi 2011–2014”, KOM(2011) 681, 25.10.2011.

³⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/109/EY, annettu 15. joulukuuta 2004, säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopapereiden liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta.

suurten yritysten⁴⁰ osalta. Tämä on ensimmäinen askel kohti avoimempaa investointiympäristöä, jolla voidaan vähentää korruptioriskiä ja veronkiertoa. Kimberleyn prosessista, kaivannaisteollisuuden avoimuutta koskevasta EITI-aloitteesta, metsälainsäädännön noudattamista, metsähallintoa ja puukauppaa koskevasta FLEGT-toimintasuunnitelmasta sekä puutavara-asetuksesta saatujen kokemusten perusteella tutkitaan myös tapoja, joilla voidaan parantaa avoimuutta koko hankintaketjussa, mukaan luettuna yritystarkastusta ("due diligence") koskevat näkökohdat. Samalla pyrimme tukemaan voimakkaammin OECD:n päivitettyjä toimintaohjeita monikansallisille yrityksille ja OECD:n suosituksia yritystarkastuksesta ja vastuullisesta toimitusketjun hallinnasta; näitä olisi edistettävä muissakin kuin OECD-maissa. Samaan aikaan teemme edelleen yhteistyötä kehitysmaakumppaneiden kanssa ja tuemme kestävästä kaivannaisteollisuutta, geologista osaamista ja hyvää hallintotapaa luonnonvarojen hallinnoinnissa.⁴¹

- **Perushyödykkeiden hintojen epävakaus vaikuttaa kumppanimaiden julkiseen talouteen.** Voimme auttaa kumppanimaita hyödyntämään markkinapohjaisia vakuutusmekanismeja, kuten hyödykefutuuri-markkinoita, jotta ne voivat suojautua tulojen vähenemiseltä. Vuonna 2009 perustettiin erityisen haavoittuvassa asemassa oleville maille tarkoitettu FLEX-järjestely, jolla haluttiin lievittää globaalin elintarvike- ja finanssikriisin vaikutuksia AKT-maihin, ja tähän järjestelyyn perustuen luodaan uusi häiriönsietokykyä parantava järjestelmä, jossa keskitytään laajempiin ulkoisiin häiriöihin, jotka ulottuvat useisiin maihin.⁴²

4.2. Kotimaan uudistukset ja hyvä hallintotapa ovat keskeistä kauppavetoiselle kasvuille

Talouuskasvun tärkeimmät impulssit ovat lähtöisin kotimaasta. Hyvä hallintotapa on keskeisen tärkeä yksityisen sektorin kehitykselle ja kestäväälle kauppaan ja investointeihin perustuvalle kasvuille. Sen lähtökohtana ovat vakaat poliittiset instituutiot ja käytännöt, riippumaton tuomioistuimien, ihmisoikeuksien suojeleminen, julkisen talouden, sääntöjen ja instituutioiden avoimuus sekä petosten ja korruption voimakas vastustus. Ratkaisevassa asemassa ovat myös toimintalinjat, säännökset ja instituutiot, jotka tukevat yksityissektorin, asianmukaisten työpaikkojen ja viennin kilpailukykyyn kehittämistä. Kotimaisia uudistuksia tarvitaan, jotta voidaan parantaa toimituskapasiteettia ja perustamispääomaa (myös inhimillistä pääomaa), vähentää kuljetuskustannuksia, lisätä maatalouden ja teollisuuden tuottavuutta, parantaa tiettyjen työvoima- ja ympäristöstandardien täytäntöönpanoa sekä vahvistaa investointiympäristöä. Uudistukset ovat olennaisen tärkeitä mahdollisen tullitulojen menetyksen kompensoimiseksi ja tarvittavien mukautusten mahdollistamiseksi toimivan verotuksen, jakeluvälineiden ja turvaverkkojen avulla. Ne ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta voidaan siirtää talouuskasvusta saatavat hyödyt tehokkaaseen köyhyyden hävittämiseen.

Prosessia voidaan tukea ulkoisella avulla ja kauppasopimuksilla. Uudistajat monissa maissa ovat halukkaita tekemään kahdenvälisiä tai alueellisia kauppasopimuksia, jotka sopivat yhteen niiden omien kansallisten toimintasuunnitelmien ja uudistusten kanssa. Jotta

⁴⁰ Ehdotus direktiiviksi tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsolidoiduista tilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, KOM(2011) 684.

⁴¹ Perushyödykemarkkinoihin ja raaka-aineisiin liittyviin haasteisiin vastaaminen, KOM(2011) 25, 2.2.2011.

⁴² Monivuotinen rahoituskehys, joka koskee EU-yhteistyön rahoitusta AKT-maissa ja merentakaisissa maissa ja alueilla kaudella 2014–2020 (11. Euroopan kehitysrahasto).

sopimukset olisivat tehokkaita, niihin on sisällyttävä sääntöjä, joilla edistetään avoimuutta, ennakoitavuutta ja vastuullisuutta.

Omistajuus on ratkaisevaa onnistumisen kannalta. Ratkaisuja ei voida pakottaa ulkoapäin. Kehitysmaiden on viime kädessä tehtävä omat valintansa. Peru ja Kolumbia sekä Keski-Amerikan ja CARIFORUM-maat ovat valinneet laatuun perustuvan muutoksen ja tehneet EU:n kanssa kunnianhimoisia sopimuksia, jotka saavat niiden taloudessa aikaan rakenteellisia muutoksia eivätkä perustu yksipuolisiin tullietuuksiin. Näillä sopimuksilla vahvistetaan osaltaan joitakin tärkeimpiä uudistuksia, joita Latinalaisen Amerikan maat ovat tehneet sen jälkeen, kun tuontituotteiden korvaamiseen perustuvasta politiikasta luovuttiin. Tämä on selkeä esimerkki siitä, että poliittinen tahto on merkittävämpi kuin kehitystaso, sillä Hondurasin, Nicaraguan tai Haitin kaltaiset maat eivät ole varakkaimpien maiden joukossa.

4.3. Monenvälinen ohjelma vuoteen 2020 asti

Vahva monenvälinen kauppajärjestelmä on olennaisen tärkeä kehitysmaiden pitkän aikavälin etujen kannalta siihen sisältyvien sääntöjen vuoksi ja siksi, että se takaa pääsyn kaikille keskeisille markkinoille. Markkinat sijaitsevat yhä useammin itse kehitysmaissa. Ensimmäistä kertaa lähihistoriassa etelä-etelä-kauppa on suurempaa kuin pohjois-etelä-kauppa, vaikka etelä-etelä-kaupan esteet ovat merkittävästi suuremmat kuin esteet pääsyssä kehittyneiden maiden markkinoille.⁴³ Sen vuoksi monenkeskiset neuvottelut ovat olennaisen tärkeitä. Käynnissä olevat neuvottelut on saatava tuottamaan tulosta, tuleville neuvotteluille on luotava vankka pohja ja monenvälistä järjestelmää on hiottava niin, että kauppa toimii vieläkin tehokkaammin kehityksen eduksi.

4.3.1. Dohan kehitysohjelman kehitystä koskevan ulottuvuuden toteuttaminen

Monenkeskinen ohjelma säilyy EU:n prioriteettina. Dohan kehitysohjelma on pattiilanteessa, mutta siinä on kehitysmaiden kannalta yleensä ja vähiten kehittyneiden maiden kannalta erityisesti niin paljon potentiaalia, että sitä ei kannata hylätä. EU on edelleen sitoutunut Dohan kehitysohjelmaan ja vähiten kehittyneitä maita koskevaan erityispakettiin. Katsomme, että WTO:n jäsenistön olisi jatkettava mahdollisuuksien mukaan neuvotteluja vuonna 2012 ja sen jälkeen, ja niissä olisi käsiteltävä sovittuja aiheita, kuten kaupan helpottamista, muihin kuin tulleeihin liittyviä esteitä sekä riitojen sovittelua, joilla kaikilla on merkittävä vaikutus kehityksen kannalta.

Kaupan helpottamista koskeva sopimus tarjoaa merkittäviä kehitysetuja takaamalla, että kaikki WTO:n jäsenet toteuttavat johdonmukaisia uudistuksia, joilla helpotetaan kauppaa sekä kotimaassa että vientimarkkinoilla. Tästä on etua kaikille WTO:n jäsenille, mutta se on erityisen hyödyllistä kehitysmaille ja etenkin niille, joilla ei ole meriyhteyttä. Täytäntöönpano räätälöitäisiin kunkin maan tarpeiden ja valmiuksien mukaan, ja sitä tuettaisiin tarvittaessa ulkoisella avulla. Kaikille olisi hyötyä neuvotteluiden pikaisesta loppuunsaattamisesta.

EU vaatii edelleen konkreettisia tuloksia, joista on etua vähiten kehittyneille maille. Emme voi olla tyytyväisiä siihen, että WTO:n jäsenet jatkuvasti jättävät panematta täytäntöön tullitonta ja kiintiötöntä pääsyä koskevat päätökset, jotka ovat keskeisen tärkeitä, jotta saataisiin aikaan uusia turvattuja kauppamahdollisuuksia vähiten kehittyneille maille. On myös tärkeää saada positiivisia tuloksia puuvillaa koskevissa maatalousalan neuvotteluissa.

⁴³ Lähes kolme kertaa suuremmat, kuten seuraavassa asiakirjassa arvioidaan: P. Kowalski and B. Shepherd (2006), "South-South Trade In Goods", OECD Trade Policy Working Papers, No. 40.

Alkuperäsääntöjen hiljattaisen uudistuksen perusteella vaadimme suurempaa yhdenmukaisuutta etuuskohteluun oikeuttavissa alkuperäsäännöissä vähiten kehittyneiden maiden osalta, mukaan luettuna suurempi avoimuus ja yksinkertaisuus ja parempi markkinoillepääsy. Vähiten kehittyneisiin maihin sovellettava palveluita koskeva erivapaus, joka hyväksyttiin WTO:n kahdeksannessa ministerikonferenssissa joulukuussa 2011 ja joka antaa WTO:n jäsenille mahdollisuuden myöntää etuuskohteluun perustuva markkinoillepääsy vähiten kehittyneille maille palvelujen alalla, on ensimmäinen askel vähiten kehittyneitä maita koskevan paketin toteuttamisessa.

Erillään Dohan kehitysohjelman neuvotteluista ja jotta mahdollisimman monille maille voitaisiin antaa mahdollisuus hyötyä järjestelmästä, EU tukee ja helpottaa edelleen vähiten kehittyneiden maiden liittymistä WTO:hon ja edistää aktiivisesti liittymisohjeiden tarkistusta niin, että sitä koskevat suositukset annetaan heinäkuuhun 2012 mennessä. Liittymiseen johtava polku on hyödyllinen uudistusten vauhdittajana, mutta se on usein pitkä ja kivinen. EU harjoittaa edelleen asianmukaista pidättyvää suhtautumista markkinoiden avaamisessa – säilyttäen samalla WTO:n sääntöjen koskemattomuuden – ja avustaa vähiten kehittyneitä maita uusien sääntöjen hyväksymisessä ja täytäntöönpanossa. Myös tarkasteltaessa vähiten kehittyneiden maiden tarpeita ja vaatimuksia suhteessa WTO:n TRIPS-sopimukseen (teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvät näkökohdat) EU suhtautuu myönteisesti pyyntöihin, jotka koskevat aiemman täytäntöönpanomääräajan (vuosi 2013) pidentämistä sekä asianmukaisen teknisen avun antamista.

4.3.2. Vankka perusta tulevalle

Ehdottomalle etusijalle on asetettava monenkeskisen kauppajärjestelmän säilyttäminen ja vahvistaminen. WTO:n heikkenemisestä olisi haittaa sen pienimmille ja heikoimmille jäsenille. Tämä on erityisen akuuttia kriisiaikoina, jolloin on suuri houkutus turvautua protektionismiin.

Tämänhetkinen patti-tilanne Dohan neuvotteluissa paljastaa perusheikkouden WTO-puitteissa, jotka eivät ole kehittyneet samaa vauhtia talouden realiteettien kanssa. Merkittävä siirtymä suhteellisessa talousvoimassa suurten kauppakumppanien kesken ei vielä täysin tule esiin WTO:n järjestelmässä. Suurten voimakkaasti kasvavien talouksien maksuosuus monenkeskiseen kauppajärjestelmään on pahenevassa epätasapainossa suhteessa niihin hyötyihin, joita ne saavat siitä. Tämä tuntuu yhä selvemmin köyhemmissä maissa, jotka näkevät kuilun laajenevan niiden ja voimakkaasti kasvavien talouksien välillä. Tämä oli totta jo Dohan neuvottelujen käynnistyessä, mutta suuntaus on kasvanut merkittävästi sen jälkeen ja kasvaa edelleen jatkossa.

Eriytymiseen liittyviä kysymyksiä ja voimakkaasti kasvavien talouksien roolia on käsiteltävä monenkeskisen järjestelmän ja kehityksen etujen vuoksi. Voimakkaasti kehittyvien talouksien olisi osoitettava suurempaa johtajuutta ja omaksuttava enemmän vastuuta markkinoidensa avaamisessa vähiten kehittyneille maille etuusjärjestelmien kautta mutta myös syrjimättä muita WTO:n jäseniä, joista neljä viidesosaa on kehitysmaita.

EU katsoo, että **tämä ei tarkoita sitoumusten täyttä vastavuoroisuutta kehittyneiden maiden kanssa Dohan kehitysohjelman tuloksena** vaan niiden panoksen oikeampaa suhdetta niihin etuuksiin nähden, joita ne saavat järjestelmästä.

4.3.3. Uusiin haasteisiin vastaaminen

Kehitysmaat saavat etua voimakkaista monenkeskisistä säännöistä, joiden täytäntöönpanoa voidaan valvoa. Kaupan esteet modernissa globaalissa kaupassa eivät liity niinkään tulleeihin vaan yhä enenevässä määrin tarpeettoman raskaisiin tai vastavuoroisesti yhteensopimattomiin sääntelytoimiin, jotka ovat usein paljon haastavampia köyhimmille kehitysmailla ja niille, joiden hallinnolliset valmiudet ovat erittäin vähäiset.

On kiinnitettävä enemmän huomiota siihen, minkälainen kaupan vuorovaikutus on muiden seikkojen kanssa, jotka ovat erittäin tärkeitä köyhimmille kehitysmailla. Näin onkin jo toimittu kaupan ja elintarviketurvan välisissä yhteyksissä etenkin sen jälkeen, kun G20-maat ja YK ovat esittäneet – vielä toteutumattomia – kehotuksia, joiden mukaan olisi poistettava pysyvästi elintarvikkeiden vientirajoitukset tai verot Maailman elintarvikeohjelman elintarvikehankinnoilta humanitaarisia tarkoituksia varten. Enemminkin voidaan tehdä, esim. elintarvikkeisiin liittyvien vientirajoitusten avoimuuden lisäämiseksi, ottaen täysimääräisesti huomioon niiden vaikutukset ja kuullen muita WTO:n jäseniä. Köyhillä kehitysmailla on muitakin globaaleja haasteita, kuten riittävien ja luotettavien energiatoimitusten turvaaminen, talousjärjestelmän mukauttaminen globaalisti muuttuvien ilmasto-olosuhteiden mukaan tai luonnonvaroihin kohdistuvien uhkien mukaan sekä yritysten kilpailukyvyyn edistäminen ja suojaaminen globaaleilla markkinoilla. WTO:n jäsenten on kiinnitettävä huomiota näihin keskeisiin kysymyksiin tulevana vuosina. Tiivis yhteistyö voimakkaasti kasvavien talouksien kanssa on olennaisen tärkeää.

5. PÄÄTELMÄT

Voimakkaasti kasvavien talouksien nousu on voimakas merkki siitä, että kehittyminen on mahdollista ja että avoimilla markkinoilla yhä integroituneemmassa maailmantaloudessa on keskeinen asema tässä prosessissa. Monet kehitysmaat tulevat kuitenkin edelleen jälkijunassa. Ne tarvitsevat apua, mikä merkitsee sitä, että EU:n on pidettävä yllä ja kasvatettava voimakasta sitoutumistaan asiaan ja asetettava keskiöön eniten avun tarpeessa olevat maat.

Tukea annetaan yhteistyökumppanuuden muodossa, jossa myös kehitysmaat voivat tehdä valintoja ja ottaa vastuuta vahvistaakseen kaupan ja investointien pitkän aikavälin edut. Keskeisiä ovat omistajuus ja hyvä hallintotapa. Tarjoamme tukea kehitysyhteistyön kautta ja tarjoamme kauppa- ja investointisopimuksia, joilla tuetaan ja lujitetaan institutionaalisia muutoksia, jotka ovat olennaisia kehityksen kannalta.

Tulevaisuudessa kaikkien osapuolten on mukauduttava taloudellisen vallan muutokseen, joka on ollut nähtävissä viime vuosikymmenen aikana. Tänä päivänä etelä-etelä-kauppa ylittää ensimmäistä kertaa pohjois-etelä-kaupan. Monien kehittyneiden maiden ja voimakkaasti kasvavien talouksien on vielä pyrittävä samaan avoimuuteen kuin EU köyhien kehitysmaiden kanssa käytävässä kaupassa. Tämä tekee välttämättömäksi monenkeskiset toimet, mukaan luettuna Dohan kehityssuunnitelman ja sen jälkeiset toimet, sekä monenkeskisten neuvottelujen perustan kattavan uudelleentarkastelun. Suurten voimakkaasti kasvavien talouksien on omaksuttava näkyvämmiin johtajuutta ja vastuuta monenkeskisessä kauppajärjestelmässä järjestelmän ja globaalin kehityksen eduksi.

Vähiten kehittyneitä maita koskevassa konferenssissa Istanbulissa toukokuussa 2011 asetettiin kunnianhimoinen tavoite, jonka mukaan vähiten kehittyneiden maiden osuus globaalista viennistä olisi kaksinkertaistettava vuoteen 2020 mennessä. Tässä tiedonannossa esitetyllä lähestymistavalla voidaan edistää tätä tavoitetta. Tämän olisi tultava esiin tulevilla suurilla kansainvälisillä kokouksilla, erityisesti Dohassa huhtikuussa 2012 järjestettävässä XIII:ssa YK:n kauppaja- kehityskonferenssissa ja kesäkuussa 2012 järjestettävässä kestävästä kehityksestä käsittelevässä Rio+20-konferenssissa, jossa olisi annettava uusi suunta pyrkimyksille kohti vihreää taloutta.